

НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В 8 КЛАСІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

І. О. Горошкін

завідувач відділу навчання іноземних мов, к. п. н.

М. В. Яковчук

науковий співробітник, відділу навчання іноземних мов,

Заслужений вчитель України

Методичні засади викладання іноземної мови у НУШ

У 8 класі Нової української школи навчання іноземної мови спрямоване на формування та розвиток міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності учнів. Міжкультурна іншомовна комунікативна компетентність є складним багатокомпонентним утворенням, без якого неможливе досягнення ефективності в міжособистісному спілкуванні і яке виявляє себе у своєрідній єдності мови як засобу комунікації та умов комунікації: психологічних, соціальних, етнічних. Міжкультурна іншомовна комунікативна компетентність є комплексом знань, пов'язаних зі світовою та національною культурою, на основі яких сформовані вміння узгоджувати власну мовленнєву поведінку із засвоєними морально-етичними, естетичними та іншими цінностями. Складниками міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності є лінгвокраїнознавчий та лінгвополікультурний компоненти. Це зумовлює введення вправ і завдань, спрямованих на ознайомлення здобувачів освіти не тільки з граматичними відомостями, а й з лінгвокультурними..

Навчання також має підтримувати розвиток критичного мислення, творчих здібностей, толерантності учнів та формування вмінь самостійно навчатися впродовж життя. Згідно з Концепцією НУШ, головний акцент переноситься з механічного засвоєння граматики та словникового запасу на практичне застосування мови як інструмента спілкування, пізнання світу, особистісної самореалізації та культурного розвитку. У цьому контексті завдання вчителя – навчити учнів результативно спілкуватися усно й письмово в реальних життєвих ситуаціях, використовувати мову для пізнання, самовираження та міжкультурного обміну.

Вчитель має створювати умови для активного навчання, в якому учень є не пасивним слухачем, а активним учасником освітнього процесу. У 8 класі модельні програми виокремлюють теми, близькі до життя підлітків, такі як:

- *Здоровий спосіб життя;*
- *Професії і майбутнє;*
- *Технології та інновації;*
- *Захист довкілля;*
- *Подорожі та глобалізація;*
- *Вплив медіа.*

Під час підготовки до уроків важливо враховувати вікові особливості восьмикласників та поєднувати різні види діяльності: говоріння, аудіювання, читання, письмо, перегляд відео, рольові ігри, проєктні завдання тощо. У цьому віці особливу роль відіграє говоріння як продуктивний вид мовленнєвої діяльності. Воно охоплює вміння повідомляти про події й факти, висловлювати власні думки, емоції та ставлення, а також ставити запитання й уточнювати інформацію. Мовлення учнів стає більш природним та змістовним: воно поступово виходить за межі штучних навчальних завдань і стає справжнім інструментом спілкування у навчальному середовищі. На цьому етапі володіння мовою учні повинні опановувати навички аргументації та логічного міркування. Психологічний розвиток восьмикласників вже дає змогу виконувати складніші інтелектуальні завдання та формулювати самостійні висловлювання, що ґрунтуються на особистих міркуваннях і власних судженнях.

У 8 класі НУШ навчання іноземної мови повинно бути:

- *максимально орієнтованим на потреби, вікові особливості учня;*
- *практикоорієнтованим;*
- *інтерактивним;*
- *компетентнісно спрямованим;*
- *інклюзивним.*

З метою підвищення мотивації та ефективності навчання іноземною мовою варто використовувати:

- *проєктну діяльність*, яка дозволяє учням працювати над реальними завданнями, застосовувати мову в контексті;
- *мовленнєві ситуації*, моделювання яких дає учням змогу виявити свою творчу індивідуальність, вдосконалити свої комунікативні та організаційні здібності, де учні вчаться тактовно спілкуватися один з одним, критично мислити, приймати обґрунтовані рішення, при цьому до роботи залучаються всі учасники навчально-виховного процесу.
- *інтерактивні технології* (робота в парах, групах, дебати, дискусії);
- *гейміфікацію* (використання елементів гри: квести, вікторини, мовні змагання);
- *цифрові ресурси* (онлайн-платформи, застосунки, відео, інтерактивні вправи);
- *CLIL-підхід* (навчання предметного змісту іноземною мовою, наприклад введення стислих і потрібних для життя відомостей з географії, біології та інших шкільних предметів).

Слід постійно мотивувати учнів до самостійного опанування мови, зокрема через ведення щоденників, підготовку влогів чи презентацій, читання книг або

статей. Оцінювання варто будувати на формувальному підході, зосереджуючись на самому процесі навчання. Доцільно застосовувати:

- *самооцінювання;*
- *взаємооцінювання;*
- *оцінювання за критеріями;*
- *рефлексійні вправи.*

Учитель має враховувати досягнення учнівства в мовленнєвій діяльності; активність у процесі навчання; вміння працювати самостійно та в групі; прогрес учня, а не лише результат. Рекомендується використовувати мовне портфоліо, чек-листи, таблиці спостережень, усні та письмові рефлексії.

Особливу увагу треба приділити створенню інклюзивного середовища, де кожен учень має доступ до якісного навчання. У таких випадках важливо:

- *адаптувати матеріали і завдання;*
- *використовувати різні форми представлення інформації (аудіо, візуально, письмово);*
- *підтримувати позитивну атмосферу в класі;*
- *створювати умови для партнерського навчання.*

Отже, успішне навчання іноземної мови у 8 класі НУШ базується на врахуванні особистих потреб учнів, стимулюванні їхньої активної участі та розвитку ключових компетентностей. Роль учителя полягає не лише в передачі знань, а й у створенні умов, що дозволяють кожному учневі реалізувати свій потенціал. Такий підхід допомагає виховати вмотивованих, самостійних і соціально активних користувачів іноземної мови.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ У 2025/2026 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

М. І. Бурда

*головний науковий співробітник відділу математичної та
інформатичної освіти, академік НАПН України, д. п. н., професор*

Д. В. Васильєва

завідувач відділу математичної та інформатичної освіти, к. п. н.

О. П. Вашуленко

*старший науковий співробітник відділу математичної та
інформатичної освіти, к. п. н.*

Н. А. Тарасенкова

*провідний науковий співробітник відділу математичної та
інформатичної освіти, к. п. н., професор*